

4.4.3 Mimořádné události

Rizikové chování dětí umístěných v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy vyúsťují v některých případech do mimořádných událostí. Přestože mimořádná událost je pro tyto případy definována v příslušném pokynu MŠMT⁶ (např. těžké úrazy, napadání, havárie, opatření proti epidemii apod.), v praxi se stává, že jednotlivá zařízení považují za mimořádnou událost nesterilné typy rizikového chování a zaznamenávají a ohlašují jen opravdu nejzávažnější události (např. trestnou činnost), čímž zmiňovaný pokyn MŠMT nenaplnují. V pojetí mimořádné události pak také není dořešen rozpor panující mezi výkladem MŠMT a výkladem Nejvyššího státního zastupitelství. V tomto kontextu se jeví jako nezbytné sjednotit se na výkladu mimořádné události a také na postupu jejího ohlašování.

Tabulka 46

Způsoby definování mimořádné události ve vnitřním řádu – počet a podíl zařízení (v %)

	Počet	Podíl
Úrazy dětí	45	77,6
Napadení pracovníků	41	70,7
Napadení mezi dětmi	38	65,5
Jiné události	30	51,7
Nemáme	7	12,1

Jako mimořádné události jsou ve většině zařízení ve vnitřním řádu definovány úrazy dětí, napadení pracovníků a napadení mezi dětmi. K jiným událostem patří intoxikace návykovými látkami, útoky, sebepoškozování, trestná činnost nebo rizikové sexuální chování. Nejednotnost v posuzování mimořádných událostí je slabým místem institucionální výchovy a rozhodně nepřispívá ke zkvalitňování následné péče.

Tabulka 47

Způsoby vedení evidence mimořádných událostí – počet a podíl zařízení (v %)

	Počet	Podíl
V knize úrazů	48	82,8
V samostatné evidenci	29	50,0
Hlášením na MŠMT, DSZ	49	84,5
Jiný způsob	21	36,2
Nevedeme	1	1,7

Mimořádné události jsou podle své povahy nejčastěji vedeny v knize úrazů a hlášeny na MŠMT nebo dozorující státní zastupitelství. U jiných způsobů evidence mimořádných událostí lze zmínit osobní dokumentaci a denní elektronickou evidenci.

Práce s mimořádnou událostí může vypadat např. tak, že zařízení vyhodnocuje okolnosti a podmínky jejího vzniku, minimalizuje vznik rizik do budoucna, přijímá konkrétní opatření, zajišťuje terapeutickou práci s dítětem, probíhají pohovory s psychologem, etopedem, vedoucím vychovatelem nebo ředitelem, vedení zařízení seznámí s výsledky šetření mimořádné události pedagogické pracovníky, sociální pracovníce a případně jiné dotčené osoby a instituce (rodiče, OSPOD, Policii ČR, dozorující státní zastupitelství, MŠMT). Zařízení pak přijímá nápravná a preventivní opatření.

6 Pokyn, kterým se vymezují základní vztahy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řízení státních příspěvkových organizací vykonávajících činnost školy nebo školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči, které zřizuje (č.j. MSMT-16543/2014).